ÚTITÁRS

MAGYAR EVANGÉLIUMI LAP • LIII. ÉVFOLYAM • 2009/1. SZÁM • FEBRUÁR 22.

Szomszédolás

Püspöki látogatás az osztrák fővárosban

Örömmel tettem eleget a bécsi magyar gyülekezet meghívásának, hogy az idei ökumenikus imahét keretében a bécs-belvárosi templomban igét hirdessek.

Kicsit fonák helyzet, de előbb jutottam el a stuttgarti, a genfi, az oslói, a São Pauló-i, a clevelandi magyar evangélikus gyülekezetekbe, mint a szomszédos bécsi közösségbe. Talán az élet más területén is megesik, hogy a közeliekre kevesebb figyelmet szentelünk, mint a távoliakra. Az osztrák fővároson gyakran csak átutazunk, pedig minden szempontból érdemes megállni. Van mit látni a szomszédban. Van mit tanulni a „sógoroktól", egyházi vonatkozásban is, beleértve a magyarok között végzett lelkigondozói munkát.

Az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet nem hagyományos értelemben vett egyházközség. Talán inkább az Ausztriában élő, dolgozó magyar evangélikusok között végzett lelkigondozói szolgálatról beszélhetünk. A Bécsben élő több tízezer – egyes becslések szerint akár százezer – magyarnak csupán töredéke szerveződik gyülekezetbe. Az anyaország földrajzi közelsége lehetővé teszi a gyakori hazautazást, így az esetleges otthoni gyülekezeti kötődés is megmaradhat. De ugyanakkor hiába váltak virtuálissá a határok, a Lajtán túl ma is külföldön vagyunk. Olyan más, idegen nyelvi és kulturális környezetbe kerülünk, ahol komoly igény támadhat az alkalmi lelkigondozói munkára.

Solymár Mónika lelkész Bécsben és Grazban tart rendszeresen magyar nyelvű istentiszteletet, de munkájának súlypontja a személyes pásztorolás. Az Ausztriai Evangélikus Egyház megbecsülését jelzi, hogy félállásban alkalmazza a lelkésznőt, aki a közelmúltban a valláspedagógia területén szerzett doktori címet a bécsi egyetemen, ahol jelenleg is asszisztensként dolgozik. *(Lapunk 2008 júniusában közölt interjút az akkor frissen doktorált lelkipásztorral. A szerk.)*

A magyar gyülekezet 1957 óta újságot ad ki *Másokért Együtt (Gemeinsam für andere)* címmel. A kéthavonta megjelenő, nyolcoldalas, színes képekkel illusztrált, igényes lapot mintegy ezerhatszáz címre küldik szerte az országban. Íme, egy kis ízelítő *Andorka Rudolf* felügyelő éves beszámolójából, amely a lap decemberi számában jelent meg:

– Bécsben és Grazban rendszeresek az istentiszteletek, alkalmanként más városokban is vannak szolgálataink;

– a kazuális szolgálatok (esketés, keresztelés, temetés) biztosítva vannak;

– a közösségi együttlétek (gondolhatunk itt az istentiszteletet követő „Kirchencafé"-ra, baráti beszélgetésekre vagy akár születésnapok ünneplésére) erősítik a tagjaink közötti összetartást, valamint új tagok megjelenését teszik lehetővé;

– jó az együttműködésünk az Ausztriai és a Magyarországi Evangélikus Egyházzal, szerves részei vagyunk a bécsi egyházkerület életének;

– rendszeres közös programjaink vannak más ausztriai magyar szervezetekkel;

– közös soproni kirándulásaink voltak a bécsi simmeringi és a lindengassei gyülekezetekkel;

– jó hangulatban ünnepeltük az aratási hálaadást az őriszigeti magyar evangélikus gyülekezettel, majd a termést kóstolgattuk az Irányi-háznál;

– jó kapcsolatot ápolunk a cserkészekkel és a Bécsi Magyar Iskolával;

– sikert aratott a Bécsi Magyar Katolikus Egyházközséggel és a Collegium Hungaricummal közösen szervezett, „Korona, kenyér és rózsák" című kiállításunk;

– lelkészünk, Solymár Mónika sikeresen megvédte doktori értekezését, mely a közeljövőben könyv formájában is megjelenik egy göttingeni kiadónál;

– közösségünk tagjai segítik egymást, és a közös munkában erejük szerint részt vesznek;

– ez évi hagyományos adventi rendezvényünket közösen szerveztük a Bécsi Magyar Katolikus Egyházközséggel, a Bécsi Magyar Iskolával és a Bécsi Magyar Cserkészcsapattal, vendégünk volt a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnázium és a gyergyószentmiklósi Domokos Pál Péter asszonykórus.

Említést érdemel még a bécsi magyar evangélikus gyülekezet partnerkapcsolata a Deák térrel. Ennek elevenebbé tételéről is tárgyaltunk a gyülekezet felügyelőjével, Andorka Rudolffal, akinek komoly Deák téri gyökerei vannak.

GÁNCS PÉTER

További információt találhatunk a gyülekezet honlapján: www.evang-ungarisch.at. További elérhetőségek: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A. B. in Österreich, A–1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Telefon: +43/650-58 777 12; e-mail: evang-ungarisch@chello.at.

A Magyar Evangélikus Konferencia egy éve

Amikor Testvéreink ezeket a sorokat olvassák, ülésezik a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek) elnöksége. Napirendjén szerepel többek között az *Útitárs* itthon szerkesztett első évfolyamának értékelése is. Őszintén remélem, hogy az erre hivatott tisztelt testület nemcsak hibát vagy hiányosságot talál újságunk hasábjain, de fel tudja mutatni a folytatásra érdemes jót, a megjelent írások értékeit is.

Legyen szabad az elmúlt évvel kapcsolatban megszólítanom olvasóinkat. Többszöri kérésünk ellenére sem kaptunk elegendő visszajelzést az újság szolgálatával kapcsolatban. Pedig egy-egy levél vagy az abban megfogalmazott kérés, amely a világ bármely pontján íródott is, komoly segítséget jelenthet a szerkesztésben.

Olvasóink bizonyára tudják, hogy az elmúlt hónapokban jelentős megújuláson ment keresztül országos egyházunk honlapja, szinte naponta kerülnek fel rá friss cikkek, tudósítások és interjúk egyházunk életével kapcsolatban és egyháztagjaink érdeklődésének megfelelően. Ezzel kapcsolatban még ebben a hónapban megújul a Magyar Evangélikus Konferencia honlapja is, amely közvetlenül is elérhető a következő internetes címen: *http://maek.lutheran.hu,* de hozzáférhető egyházunk központi hírportáljának *(www.evangelikus.hu),* valamint az egyházkerületi honlapoknak a Maek honlapjára irányító linkjein keresztül is.

Honlapunk tartalmazza a konferenciánk eseményeiről készült írásokat, híreket, valamint elérhetőek lesznek az *Útitárs* megjelent számai is. A munkavégzés vagy tanulás céljából hosszabb külföldi tartózkodásra készülők számára felkerül egy különleges Nyugat-Európa-térkép, amely mindazon városokat tartalmazza – Párizstól Helsinkiig és Linztől Stuttgartig –, melyekben rendszeresen tartanak magyar nyelvű protestáns istentiszteleteket.

Újságunk – mint köztudott – ingyenes, ám a nyomda- és postaköltségek fedezésére kérünk és elfogadunk adományokat. A legutolsó szám óta az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciától, valamint a Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezettől kaptunk adományt. Több mint negyven magyarországi gyülekezet is kap öt-tíz-húsz példányt az *Útitársból,* közülük kiemelendő az a kis siklósi társgyülekezet, amely nem is jelképes összeget küldött, sőt levelet is kaptunk tőlük, melyben azt írják: nekik „drága az *Útitárs*".

Végül szeretném felhívni olvasóink figyelmét arra, hogy március 20–22. között Révfülöpön *A Luther-rózsa színei – a Kárpát-medencei evangélikusság sokszínű hagyományai* címmel tanulmányi konferenciát tartunk, erre szeretettel hívjuk, sőt biztatjuk a részvételre a téma iránt érdeklődő olvasóinkat. Az előadások arról szólnak – többek között –, hogy miként épült be a tolna-baranya-somogyi német, illetve az alföldi szlovák gyülekezetek kegyessége egyházunk lelkiségébe, illetve hogyan éli meg hitét a hétfalusi csángó és a kemenesaljai evangélikus.

A részletes program és a jelentkezési lehetőségek részletezése a szomszédos hasábokon is megtalálható.

ID. ZÁSZKALICZKY PÁL
nyugalmazott lelkész,
a Maek titkára

Meghívó a Maek tanulmányi konferenciájára

A Magyar Evangélikus Konferencia kétnapos tanulmányi konferenciát szervez *A Luther-rózsa színei – a Kárpát-medencei evangélikusság sokszínű hagyományai* címmel.

A rendezvény helyszíne a révfülöpi Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ, időpontja: 2009. március 20–22.

Program

2009. március 20., péntek
Érkezés, a szállás elfoglalása 17.30-ig
18.00: Vacsora
19.30: Esti áhítat: *„Ő a feje a testnek, az egyháznak…"* (Kol 1,18) – *Dr. Kovács László Attila*
20.00: Előadás: *Fél évszázados szolgálat a nagyvilágban szétszórt hittestvérek között – Gémes István*

2009. március 21., szombat
8.00: Reggeli áhítat: *„Egy testté kereszteltetünk meg a Lélek által"* (1Kor 12,12–14) – *Fehér Károly*
8.30: Reggeli
9.30: Előadás: *Németek betelepítése és kitelepítése Tolna-Baranyában – Krähling Dániel*
11.00: Előadás: *A Tranoscius-kegyesség megtartó ereje – Aradi András Péter*
12.30: Ebéd
16.00: Előadás: *Háromszoros kisebbségben a Barcaságban – Dr. Kovács László Attila*
18.00: Vacsora
19.00: Előadás: *Kemenesalja hitének erőssége – Fehér Károly*
20.30: Esti áhítat: *A test tagjai egymás között* (1Kor 12,15–27) – *Gémes István*

2009. március 22., vasárnap
8.30: Reggeli
10.00: Istentisztelet. *Jézus az asztalfőn, Jézus az asztalon* (1Kor 10,15–17) – *Id. Zászkaliczky Pál*
11.00: Búcsúzó beszélgetés, morzsaszedés
12.00: Ebéd, utána hazautazás

A részvételi díj szállással, napi háromszori étkezéssel: 8500 Ft. Jelentkezés március 10-ig az oktatási központ címén: H-8253 Révfülöp, Füredi u. 1. Tel.: 20/770-3829; e-mail: revfulop@lutheran.hu.

Szeretettel várjuk a téma iránt érdeklődő Testvéreinket országhatáron belülről és túlról!

AZ ÉLET KENYERE

„…mondjátok ezt: Az Úrnak van szüksége rá"

(Lk 19,31)

Gyerekésszel azon csodálkoztam, honnan tudja Jézus, hogy a közeli faluba elküldött tanítványai megkötött szamarat találnak a megjelölt helyen. Ma az a kérdésem: odaadják-e hálás tanítványai mindazt, amire neki szüksége van?

A történetből kiderül, hogy a szamár gazdái szó nélkül átengedték az állatot. Jézus pedig „szelíden és szamáron ülve" teljesítette be a próféták ígéretét: bevonult Jeruzsálembe.

A szamár gazdái nincsenek egyedül. Életem során sokszor meghatódtam azon, amikor mai emberek Jézus ügye számára készséggel rendelkezésre bocsátották pénzüket, eszüket, házukat vagy szívüket. Az ilyen odaadáshoz sokszor két emberre van szükség. Az egyik kitalálja, megálmodja, sőt kiimádkozza, megharcolja az elérendő célt, azután az Úr nevében megszólítja a másikat: forintjaidra, karod erejére, tehetségedre, mozgósítható tartalékaidra szüksége van az Úrnak! Pontosabban: rád van szüksége! Nem gondoltál még arra, hogy mindazért, amit Jézustól kaptál, hálából követője, szolgálója légy? Itt van egy üres hely, amott égető a hiány. Az Úrnak van szüksége arra, ami a tied. Az Úrnak szüksége van rád!

Lehet, hogy névtelen maradsz a támogatók sorában, mint a szamár gazdája, de Jézus „bevonul Jeruzsálembe", ügye célhoz ér.

Z. P.

Töprengő

A *homo sapiens,* az értelmes ember a legintelligensebb, legbonyolultabb, alkotásra és újításra képes lény, akit egyáltalán ismerünk. Eddigi tudásunk szerint egyedülálló is az egész univerzumban. Mégis valami érthetetlen ösztönzést érez magában arra, hogy magát teljesen semminek tartsa. *Se állat, se növény nem annyira szabad és rugalmas, mint amennyire az ember. De az agykutatók éppen most állapították meg, hogy tulajdonképpen saját akarattal nem rendelkezik, mert a legegyszerűbb ténykedése sem más, mint amit az agya már régen eldöntött.*

Ki tud olyan szerelmes verseket írni, operákat komponálni, fájdalmat vagy örömöt olyan meggyőző erővel színre vinni, mint mi? Biológusok (és újságírók) mégis azt állítják, hogy a szeretet csak fantazmagória, fantom. Hogy ketten találkoznak, és összekötik az életüket, azt pedig csak a genetikailag eleve meghatározott szaghatásuknak köszönhetik…

Magunkon kívül senkit nem ismerünk, akinek sejtése lenne Istenről, túlvilágról, sőt csoda folytán lehetséges öröklétről. Mégis kitartóan emlegetik, hogy a vallás nem más, mint a fejletlen ősagy primitív konstrukciója.

Egykor azt akarták nekünk bemagyarázni, hogy egész életünk csupán a nemiség (szex) körül forog, de amikor ezt lenyeltük, megszámlálhatatlan komplikációt idéztünk elő, gyógyíthatatlan sebeket ütöttünk vele. Majd azzal ámítottak, hogy az egész élet egyetlen biztos alapja a tőke. Ám most, amikor a multicégek ezt a maguk sátáni meztelenségében gyakorolják, egyre mélyebben sóhajtozunk egy olyan világ után, amelyben a pénz ugyan fontos – de semmiképpen nem játssza a főszerepet.

Vagy itt a már-már vallássá kifejlődött „mindenáron egészségesnek lenni” akarás. Ez a kultusz nem akar fogyatékosságról, betegségről tudni, sőt erőlteti a tudományos kutatást, hogy már eleve csak egészséges emberegyedek lássák meg ezt a világot. De mi van azzal a sok hibával, amellyel mi, „egészségesek” naponként tesszük tönkre a saját egészségünket?

Szinte megszállottként futtatnak bennünket a legkülönbözőbb színezetű ideológiák után, hogy aztán háborúkkal, megszállással, gulágokkal, elgázosítással velünk magunkkal fizettessék meg a számlát. Ezek előtt a tettek előtt nem működött az agy, ez az egyeduralkodónak kikiáltott instancia? És amikor már mindent halomba döntöttünk, nem a fantazmagóriaszerettől indíttatva siettek-e emberek önzetlenül a mélységes lelki-testi sebek gyógyítására? Miért telnek meg zsúfolásig a templomok egy-egy katasztrófa után? Kizárólag a biológiai motorok ösztönzésére?

Az egésznek különben is van egy bökkenője: tudtunkkal eddig még egy majom sem „talált ki” Istent. Nincs olyan intelligens delfin, amely a saját agyába tekintene. De olyan nagy testtömegű elefánt sincs, amelyik a szinte mindent látó, nagy szeme fejlődését megmagyarázná. A legszorgalmasabb hangyaállam sem épít katedrálisokat, és nem számítja ki, hogy a súlyemelés milyen szabályai szerint emeljék fel a faforgácsokat. Növények nem találtak ki gyógyászati módszereket társaik megmentésére, miközben az ember szinte csodatevő anyagokat nyer belőlük gyógyszerei elkészítéséhez. Csak az egyedi ember tudása és felismerőképessége (amely őt egyébként emberré teszi), az nem lenne egyetlenegy nagy csoda?

A valóságban mindent megteszünk azért, hogy ostobábbnak, olcsóbbnak, jelentéktelenebbnek állítsuk be magunkat, mint ahogy azt gondoljuk és érezzük, és amilyenek vagyunk is. Pedig éppen a természettudományok, a művészetek és nem utolsósorban a vallás tárják világosan a szemünk elé, hogy felfogóképességünk határain belül nincs nagyobb, mint az önmagát ismerő és az önmaga ismeretlensége előtt fejet hajtó lény, az ember. S hogy fölötte csak egyetlenegy valaki állhat: az Isten.

(Németből átdolgozta: G. I.)

„Tudtunkkal eddig még egy majom sem »talált ki« Istent”

ÚTITÁRSUNK, A BIBLIA

Elhurcoltak elhurcolt prófétája

Ezékiel könyve

Kettős életű, első pillantásra furcsa ember könyve *Ezékiel* prófétáé. Neve azt jelenti: „Isten erős”, vagy azt is jelentheti, hogy „Isten vigasztal”. Mindkettőre, erőre, de vigasztalásra is szüksége volt valószínűleg hosszú élete folyamán Ezékielnek.

Életének kettőssége már ott kezdődött, hogy papi emberként lett prófétává, ami egyáltalán nem volt magától értetődő (1,3). Ott folytatódott, hogy ő szenvedő népe gyógyulását a hagyományokhoz, a régihez való visszafordulásban látta. Ugyanakkor tanácstalan emberek között dolgozott, akik nehéz kérdéseikre tőle „modern” feleleteket vártak.

Ám kettősségének csúcsa mégsem ez volt, hanem számkivetett sorsában rejlett. Kr. e. 597-ben népe elitjével együtt őt is elhurcolták Babilonba. Ott érte öt év múlva Isten elhívása, s ott is élt és dolgozott huszonkét éven át. Ezékiel szíve mégis „otthon” maradt, hogy ott dobogjon, főleg a szeretett fővárosért, Jeruzsálemért.

Ha csak könyve fejezeteinek számát vesszük, látjuk, hogy szinte a felükben az elvesztett, elfoglalt, megszentségtelenített, lerombolt és általa mégis felejthetetlenül szeretett Jeruzsálemről van szó. Nem tudja elfeledni, könyörög érte, figyelmezteti, inti és óvná a veszélyektől. Látomásaiban is vissza-visszatér a képe, ha új országról, új templomról és mindenekfelett az új Jeruzsálemről beszél. Még könyve sem fejeződhet be mással, mint ezzel a mondattal: *„A város neve pedig ez lesz: Ott van az Úr!”*

Jeremiáshoz szokták hasonlítani ezt a megosztott szívű, kettős életű Ezékielt, akinek kortársa is volt. De több ponton különböznek egymástól. Ő egészen más alkat, mint kortársa. Amaz Egyiptomba való elhurcolásáig „odahaza” dolgozott, ott ártotta bele magát napi politikai eseményekbe is, és „csontjaiba rekesztett tűznek” érezte nagy ellenkezéssel elvállalt prófétai feladatát. Ezékielt „idegenbe” deportálták, ahol emigráns társai között először magának kellett megszereznie a szükséges tekintélyt. Azután pedig éppen ezeknek a talajt vesztett embereknek kellett az új körülmények között megfogalmazott, csalódottságból és sértődöttségből fakadó kérdéseire megfelelő választ adnia.

Nem túloznak egyes kutatók, amikor azt mondják, hogy Ezékiel nemcsak a szokványos értelemben vett próféta, hanem földönfutóból lett vezető, aki Isten szavának teljesen új értelmezést kell, hogy adjon, anélkül hogy eltérne attól, amit Isten ad a szájára. Hogyan is érthették emberei a hazavesztést, az elhurcolást? S akik már ott születtek, azokat is felelősség terhelte az apák bűne miatt? Igaznak kell lennie a közmondásnak: *„Az apák ettek egrest, és a fiak foga vásott el tőle”?* (18,2) Ezékiel sietve akarja mintegy hatályon kívül helyezni ennek a mondásnak az érvényét, és az egyén Isten előtti felelősségét hangsúlyozza.

Aki azonban azt hinné, hogy Ezékiel teljesen elmerül a babiloni helyzetben, az téved. Mert szíve folyvást ott dobog Jeruzsálemben, visszaálmodja a hazát, a templomot és talán az Istent is. Érdekli az „otthon” sorsa, elszomorítja a templom lerombolásának keserű híre, fáj neki a hazaiak idegen istenek utáni futkosása. És míg Jeremiás rugódozik és rebelliskedik a prófétai teher ellen, addig Ezékiel láthatóan szereti, sőt talán élvezi is a prófétai szolgálatot. Hiszen még az isteni üzenetet tartalmazó tekercs lenyelése után is úgy érzi, hogy az *„olyan édes volt a számban, mint a méz”* (3,3).

Az elhívását kétszer is elmondja, 3,16–21-ben és 33,1–9-ben. Mindkét esetben hangsúlyos az, hogy az *őrálló* feladatát kapta. Kürtszóval kell jeleznie az ellenség közeledtét (a héberben *safah* az őrálló és *sófár* a riasztó kürt szava!). Riasztás, figyelmeztetés tehát a dolga. Éberen kell az Úr szavára hallgatnia, hogy időben jelezze a veszélyt.

Szolgálatának ezt a vonását Jeremiásnál vagy *Hóseás* prófétánál is megtaláljuk. Ezékiel megbízatása azonban még tovább megy. Neki kell kürtölnie veszély esetén, s a riasztottak a kürtszó idejében való elhangzása után már saját maguk felelnek az életükért. De jaj az őrállónak, ha nem fújta meg idejében a kürtöt, és bekövetkezett a baj! Akkor viszont rajta kéri számon az Úr minden elesett vérét.

Michelangelo: Ezékiel próféta – freskórészlet a Sixtus-kápolnában

Elhívásával kapcsolatban nem lehetnek illúziói. Isten már úgy készíti őt elő, hogy *„makacs és konok szívű fiakhoz”* küldi (2,4). De biztatja is, hogy csak hirdesse mindig az Úr igéjét, és ne törődjék vele, hallgatnak-e rá, vagy sem. Azt sem hallgatja el előtte, hogy kemény és furcsa helyzettel kell számolnia és megbirkóznia: hallgatói puszta szórakozásnak veszik a *„pajzán dalok énekesének”* fellépéseit, mintegy népgyűlésen érzik magukat. De távolról sem gondolnak arra, hogy az általa hirdetett igét komolyan vegyék, és aszerint éljenek! (33,30–33)

Maga Ezékiel is fenyegetést kapott, és megdermedt a szíve, amikor hírét vette a jeruzsálemi templom megszentségtelenítésének vagy az otthon maradottak idegen istenekkel való kacérkodásának (18. fejezet). Az Úr haragjának poharából mindenkinek kijut, mert nem ismerik el az ő egyedülvalóságát és hatalmát. Pedig ezen múlik minden: az atyák egy igaz Istene hatalmának és senki mással össze nem hasonlíthatóságának elismerésén. Ez Ezékiel talán egyik legfőbb üzenete.

Mivel pedig ide jutott az Isten népe, hogy erre kell nagyon radikálisan emlékeztetni, baj lehet a pásztoraival. Isten szemükre veti hanyagságukat, nyájvesztő nemtörődömségüket, a pásztori szolgálatra való alkalmatlanságukat. Számon kéri tőlük a nyáját (34. fejezet). S mivel alkalmatlanok lettek, elcsapja őket. Maga veszi kezébe a nyája őrzését, mint az igazi pásztor: az elveszettet megkeresi, az eltévedtet visszatereli, a gyengét felemeli. Micsoda intés ez minden idők pásztorainak, s micsoda kegyelem jele ez Istentől!

Elgondolkodtató az, hogy prófétánk szerint mindig a réginek kell megújulnia, és ahhoz kell visszatérni. Hangsúlyozottan a régi ország, régi nép, régi hit, régi kultusz és a régi templom visszaállítása a cél, s ez csak a régi hazában, sőt a régi templomban valósulhat meg, szeretett Jeruzsálemében. Emigránssorsából ez érthető is: az elhagyott haza „visszaállítása” minden emigráns halálig tartó álma. Erőteljes az elszáradt csontok megelevenítéséről, a Lélek kiöntéséről, egyfajta Messiásról, az új Jeruzsálemről való jövendölése.

De valahogy az effajta üzenetre Jézusnak és az őskeresztségnek mégsem volt igazán igénye. Csak így magyarázható, hogy Ezékieltől egyetlenegy sort sem idéznek az újtestámentumi iratok. Talán csak *Pál* apostol az egyetlen, aki esetleg Ez 37,27-re gondolhat, amikor arról szól, hogy *„mi az élő Isten temploma vagyunk”.* De érdekes módon ehhez a következő megjegyzést fűzi: *„…ahogyan az Isten mondta: »Közöttük fogok lakni és járni, Istenük leszek, és ők az én népem lesznek.«”* (2Kor 6,16) Ez viszont Ezékielnél nem a köztünk sátorozó (Jn 1,14) Messiásra, hanem inkább csak a Sínai-hegyen kötött szövetségre vonatkozó mondat.

Érdekes viszont, hogy inkább formális párhuzamokat találhatunk *Ezékiel könyve* és a *Jelenések könyve* között. *Ezékiel könyve* utolsó fejezeteiben látomásokat közöl az új templomról. A templomot lemérő férfi lenzsinórral és mérőnáddal dolgozik, s ez a kép valamiképpen hasonlít a *Jelenések könyvének* a 11. fejezetében található templommérésre. A *Jelenések könyvében* is van szó új égről-földről és új Jeruzsálemről (21. fejezet), mint ahogy *Ezékiel könyvének* utolsó képe is azt írja le. Érdekes azonban, hogy míg a *Jelenések könyve* új Jeruzsálemének közepéből hiányzik a templom, mert *„az Úr, a mindenható Isten és a Bárány annak a temploma”* (21,22), addig Ezékiel visszatér a hagyományos múltbeli képhez, és megelégszik azzal, hogy a tizenkét izraeli törzsnek adjon egy-egy kaput az új városban.

És így van ez a Messiás ígéretével is. Ezékiel a múltba néz itt is: *„Ott laknak ők, fiaik és unokáik örökre, és szolgám, Dávid lesz a fejedelmük örökre.”* (37,25) Az első kereszténység viszont abban a názáreti Jézusban hitt, és azt hirdette, aki *„Dávid magvából”, „Dávid utódaitól”* származott, azt, aki *„Dávid utóda”* (Jn 7,42; Róm 1,3; 2Tim 2,8; Jel 5,5), *„Dávid gyökere”* (Jel 22,16). Vagy ahogy *Zakariás* pap énekelt róla: *„Áldott az Úr (…) Erős üdvözítőt támasztott nekünk szolgájának, Dávidnak házából…”* (Lk 1,68–69)

Valószínűleg e különbség miatt nincsenek az *Újtestámentumban* idézetek Ezékiel könyvéből. Ennek a kettős életű prófétának azonban szívesen idézzük markáns mondatait mindmáig. *„Ha pedig a bűnös megtér, és nem követi el többé bűnét, hanem törvény és igazság szerint él, akkor megmenti az életét.”* (18,27) *„…nem kívánom a bűnös ember halálát, hanem azt, hogy a bűnös megtérjen útjáról, és éljen.”* (33,11) *„…ti az én juhaim, az én legelőm nyája vagytok.”* (34,31) *„Az én lelkemet adom belétek…”* (36,27)

Gémes István

ÚTI-TÁRSALGÓ

„Krisztusban leomlanak a választófalak”

Beszélgetés Szeverényi János országos missziói lelkésszel

– Ön missziói lelkészként gyakorta lát el szolgálatot nemcsak anyaországi, hanem határon túli magyar gyülekezetekben is. Tudatos koncepció húzódik meg a háttérben?

– A „koncepció” lényege, hogy egy család és egy test vagyunk a Krisztusban, összetartozunk. Nem „magyarkodó”, valamiféle búsongó, csakazértis utak, programok ezek, hanem a missziói parancsnak engedelmeskedve hirdetjük az evangéliumot. Elsősorban magyar evangélikus testvéreinknek, de örömmel vállaljuk a közösséget más felekezetű magyarokkal is. Ha pedig úgy adja Isten – mert adja –, akkor szlovákokkal, románokkal, ukránokkal, oroszokkal, cigányokkal, szlovénokkal, bárkivel. Hiszem, tudom, hogy a megtért magyar ember áldás környezete számára. A trianoni átok megtörését leginkább ebben a tapasztalatban élem meg.

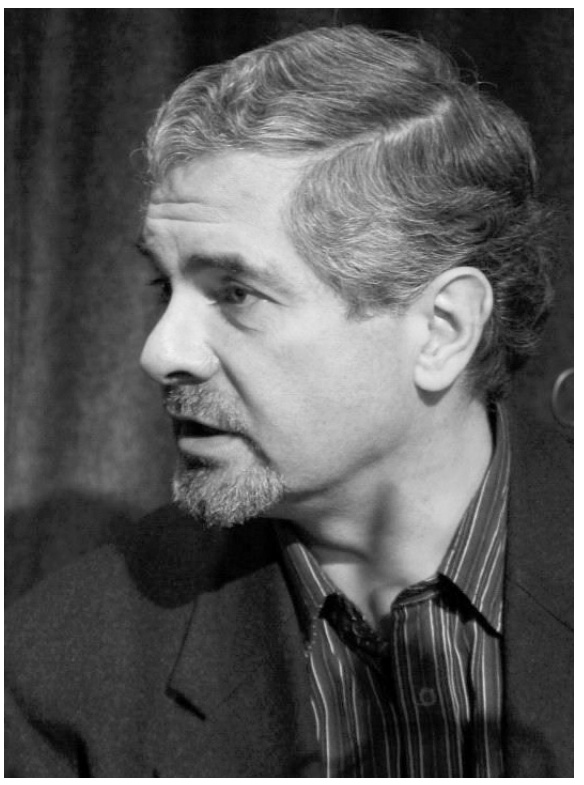

Hálás vagyok azért, hogy folyamatosan látogathatom a Kárpát-medencei gyülekezeteket, összekötöm a szálakat, missziói anyagokat viszek a testvéreknek. Például most indítjuk el a beregszászi és a kolozsvári rádióban is adásainkat heti rendszerességgel.

– Melyek voltak az elmúlt időszak legmeghatározóbb eseményei a magyar–magyar kapcsolatok terén? Volt-e esetleg olyan ezek közül, amely személyesen is megérintette?

– Sok ilyen van, néhányat említek közülük. A kolozsvári evangélikus templomban ifjúsági evangélizációt tartottunk *Kutyából nem lesz szalonna (?)* címmel. A záró estére megtelt a templom. A fiatalokat bevontuk a szolgálatba: szervezés, plakátolás, hívogatás, bizonyságtétel énekben, szóban. Hajnali egyig tartottak a lelkipásztori beszélgetések.

A debreceni Márton Áron Szakkollégiumban a határon túli magyar fiatalok szerveztek előadói estet és igehirdetési alkalmat. Jó volt látni, hogy egy anyaországi városban élik át a Kárpát-medencei magyarság összetartozását, és mindezt keresztény hitük által. A kárpátaljai Nagydobronyban magyarok és magyarul beszélő cigány testvérek szerveztek cigánymunkatárs-képző alkalmat és többnapos evangélizációt. Hat faluból jöttek a testvérek, szólt az ige, és zengett az ének. Csodálatos volt együtt dicsőíteni Istent, minden ember Atyját.

Nagyváradon *Tőkés László* püspök meghívására részt vettem a *Van kiút* című rendezvénysorozat harmadik alkalmán. A földrajzi és vallási paletta itt kiegészült zsidó testvéreinkkel, hiszen a rendezők között volt a keresztényDemokrata Barankovics István Alapítvány Izraelita Műhelye is. Egyházi vezetők, rabbik, politikusok, művészek vallottak az örökkévaló Isten által adott, életre vezető útról, amely a zsidóságnak a *Tóra,* a törvény, nekünk pedig a törvény és Jézus Krisztus. Nem igaz az, hogy a zsidó származásúak nem lehetnek jó hazafiak, és az sem igaz, hogy a polgári értékeket vallók antiszemiták; együtt szerethetjük hazánkat, népünket.

– Milyen konkrét feladatok elvégzését látja a legégetőbbnek a magyar–magyar kapcsolatok szorosabbra fűzése szempontjából?

– Még mindig sokan tájékozatlanok, nem ismerik eléggé az elszakított területeket, a gazdag kulturális és hitbeli értékeket. Jó lenne sokkal több egyházi, gyülekezeti utat szervezni, hiszen sokan még nem jártak Kárpátalján, a Gyimesben vagy Pozsonyban. Egyszer csatlakoztam a Vas megyei őrimagyarósdi gyülekezethez a székelyföldi kirándulásuk alkalmával. (Az őrimagyarósdiak ősei székelyek, akiket *István* király hívott a határ védelmére.) Együtt éltük át a csíksomlyói nagy magyar találkozó semmihez sem hasonlítható ünnepét, és meglátogattuk a környék evangélikus gyülekezeteit is Sepsiszentgyörgyön és Csíkszeredában, bejártuk a Gyimes völgyét, eljutva egészen a történelmi határig. Többen – az idősebbek közül is – először jártak Erdélyben, Székelyföldön.

Tudatosabban kellene szervezni a testvér-gyülekezeti hálózatot. Egy közösségnek lehetne három, négy testvérgyülekezete, ahogy van is erre példa. Az alkalmankénti kirándulásokon túl folyamatos kapcsolattartásra, közös szolgálatokra van, lenne szükség. Egyik anyaországi gyülekezetünk havonta látogatja távolabbi testvéreit, és segíti a helyi szolgálatot.

– A böjti időszakhoz közeledve milyen üzenetet fogalmazna meg, amely határon innen és túl egyaránt megszívlelendő?

– Krisztusban leomlanak a választófalak. Ez nem jelenti azt, hogy feladjuk nemzeti vagy felekezeti identitásunkat, de azt feltétlenül jelenti, hogy ami igazán és döntő módon összeköt minket, az az Istenbe vetett hit és a Jézus Krisztusban kapott kegyelem. Az Isten nem magyar, román vagy zsidó és nem református, baptista, de még csak nem is lutheránus, hanem mindnyájunknak Atyja. Ez a hit megtisztítja, átragyogja és áldottá teszi a nemzetet és a felekezetet. Az igazolhatatlan és szégyenteljes 2004. december 5-i népszavazást is csak ebben az összefüggésben láthatjuk.

Szűcs Petra

Pecznyík Pál

Útitársak

Kedves útitársak,
Krisztusban testvérek,
kik a nagyvilágban,
szétszóródva éltek!
Gondoltok-e néha
drága honi földre;
gyermeket altató,
áldott anyaölre?

Ha Krisztusban vagyunk,
nincsenek határok;
imádkozó szívvel
gondolunk mi rátok.
Urunk szeretete
egybekapcsol minket;
hálára buzdítja
ajkunkat, szívünket.

Krisztusban elrejtve
egy nagy család vagyunk;
mennyei kenyérrel
terül meg asztalunk.
Minden reggel, este
köré telepedünk;
üdvösségre táplál
lelki eledelünk.

Magyar útitársak,
Krisztusban testvérek;
együtt adjunk hálát
Urunk szent nevének!
Szép magyar nyelvünkön,
itthon és külhonban,
mint egy láthatatlan
szentélyű templomban.

A legfelső polcot elérő szeretet

„Még gyermek volt Izráel, amikor megszerettem, Egyiptomból hívtam ki fiamat. Minél jobban hívtam őket, annál jobban távolodtak tőlem: a Baaloknak áldoztak, és a bálványoknak tömjéneztek. Pedig én tanítottam járni Efraimot, kézen fogtam őket, de ők nem tudták, hogy én viseltem gondjukat. Emberi kötelekkel vontam őket, a szeretet kötelékével. Úgy bántam velük, mint mikor valaki arcához emeli gyermekét: jóságosan enni adtam nekik. (…) Nem izzó haragom szerint bánok vele, nem döntöm újból romlásba Efraimot, mert Isten vagyok én, nem ember. Szent vagyok köztetek, nem indulatosan jövök.” (Hós 11,1–4.9)

„Még gyermek volt Izráel, amikor megszerettem…” Úgy érzem, mintha valami hiba csúszott volna a fenti igeszakaszunkba, ugyanis Isten nem képes valamit vagy valakit *meg*szeretni. Valamiért erre Isten képtelen. A *szeretni* szó elé kerülő bármilyen igekötő tipikusan emberi tulajdonságra utal; egyedül mi vagyunk képesek *bele*szeretni, *ki*szeretni, *meg*szeretni, *el*szeretni, *át*szeretni, *viszont*szeretni. Isten nem. Ő egyszerűen csak igekötő nélkül – *szeret.*

Isten szeretetének nincs eleje és vége, nem változik. Nincs feltétele, nincs kizáró oka, nem kopik meg, és mindenki felé egyformán végtelen. Igazából semmit sem tehetsz ellene: *ő* mindennek ellenére is szeret.

Épp erről beszél ez a prófétai idézet, arról, hogy a nép, amelynek a népek között elsőként kellett volna felismernie Isten igekötő nélküli szeretetét, mégis minduntalan elfordult tőle; ő azonban még mindig szereti őket. *„Nem izzó haragom szerint bánok vele, nem döntöm újból romlásba Efraimot, mert Isten vagyok én, nem ember”* – mondja. Ez tehát az isteni és az emberi szeretet közötti óriási különbség. A mi szeretetünk változik, alakul, befolyásolható; Isten szeretete állandó és örök.

De vajon jó ez nekünk?

Képzeljük el, hogy egy könyvtárnyi könyvet kellene elrendeznünk egy teremben úgy, hogy átláthatóak, könnyen kereshetőek legyenek. Ha csak egymásra pakolnánk őket halomban a földre, és úgy járkálnánk közöttük, egyrészt rettentő nehezen találnánk meg a kupacok közepén azt, ami bennünket érdekel, másrészt a könyvek is hamar tönkremennének a mostoha körülmények között. Ha valamilyen rendszer szerint csoportosítva bedobozolnánk őket, akkor már egy kicsit kímélőbb a tárolás, de még mindig nagyon körülményes kipakolni minden könyvet a dobozból, ha pont az alján van, ami nekünk kell. Egyetlen jó megoldás létezik: magasabbra kell pakolni a könyveket annál, mint ami még a kezünk ügyében van. Jó magas polcokat kell állítani, amelyekre föl lehet sorakoztatni őket téma szerint, betűrendben, s így könnyen megtaláljuk pontosan azt az egy könyvet, amelyre szükségünk van, és le tudjuk emelni a polcról. Pontosabban akkor tudjuk leemelni, ha van segédeszközünk: egy létra.

Ahhoz, hogy elérjük a teljes boldogságot ezen a világon, a szeretetet kellene tudnunk maradéktalanul megvalósítani. Egyszerűen mindent és mindenkit kellene, hogy szeressünk, és bennünket is minden és mindenki kellene, hogy szeressen. Nyilvánvaló azonban, hogy ez lehetetlen: már pusztán fizikailag sem vagyunk arra képesek, hogy az egész világra kiterjedően éljük meg a szeretetünket, hiszen nem lehetünk ott mindenhol, erőnk is véges, lehetőségeink korlátozottak. Kell tehát egy létra, hogy elérjük a legfelső polcot is.

Ez a létra pedig Isten szeretete. Olyan stabil kapaszkodó, amely minden emberi korlátunkon kívül rekedtet segít elérni. Olyan út, amelyen felkapaszkodhatunk azokba a magasságokba, ahol az elérhetetlennek tűnő lakik. Olyan segítség, amely kiemel a mélyből, felemel a közönyből, és kiszélesíti előttünk a lehetőségeket.

A teljes boldogság elérésére tehát megvan az eszközünk. Csupán arra van szükség, hogy feladjuk azt a szándékunkat, hogy majd a magunk erejéből, segítség nélkül érjük el. Ha hajlandóak vagyunk olyan magasra tenni a könyvet, hogy létra nélkül ne érjük el, csak akkor találhatjuk meg könnyedén. Ha belátjuk, hogy a mi szeretetünk véges és tökéletlen, és Isten szeretetét hívjuk segítségül, csak akkor érhetjük el könnyedén azokat, amik és akik távol vannak tőlünk.

Isten szeretete pedig mindennap rendelkezésünkre áll. A létra oda van támasztva a polchoz, senki sem viszi el onnan. Ez a szeretet érhető tetten Izráelnek az egész *Ószövetségen* végighúzódó történetén, és ez valósult meg Krisztus eljövetelében, tanításában, gyógyításaiban, halálában és feltámadásában. Ezt a szeretetet kínálja fel nekünk is Jézus, amikor elhív bennünket tanítványai közé, ez a szeretet fog bennünket egybe az ő nyájában, és ez a szeretet valósul meg az örök boldogságban a mennyek országában.

Elérhetjük-e tehát a teljes boldogságot ezen a földön? Ez ugyanolyan kérdés, mint hogy le tudjuk-e venni a könyvet a legfelső polcról. Istennel, aki maga a szeretet, minden lehetséges.

Kapaszkodjunk hát fel vele a magasba, hogy a boldogság létráján eljussunk az örök magasságig, ahol már nincsenek igekötők, csak Isten örök szeretetéhez kötő igék. Ámen!

Zsíros Lilla

HÍREK, KITEKINTÉS

Az Orosz Ortodox Egyház felfüggeszti az Európai Egyházak Konferenciájában (KEK) vállalt tagságát afeletti haragjában, hogy amíg a konstantinápolyi pátriárkátushoz elpártolt Észtországi Ortodox Egyházat a KEK már 2007-ben felvette tagjai közé, a Moszkvához hű maradt, ugyancsak Észtországi Ortodox Egyház felvételét újra elnapolták.

Isztambul, Törökország. *I. Bartholomaiosz* pátriárka konferenciára hívta össze az ortodox egyházak püspökeit a Pál-évvel kapcsolatban. A konferencia az összes ortodox egyházhoz és a világhoz üzenetet küldött, amelyben az ortodoxok egységére és a misszió fontosságára emlékeztetnek. Külön beszélgetést folytatott a pátriárka az időközben meghalt *Alekszij* moszkvai pátriárkával az ortodox egyházak közeledéséről.

Jeruzsálem, Izrael. Moszkvai látogatása alkalmából közölte az izraeli kormánydelegáció, hogy Izrael állam visszaadja Oroszországnak az 1889-ben orosz főhercegi adományként épült Szergiusz-kolostort, Jeruzsálem egyik legkarakterisztikusabb épületcsoportját. Jelenleg az izraeli természetvédelmi hatóság és a fölművelésügyi minisztérium egyik osztálya működik az elkobzott épületben. Az épületcsoport nagyon leromlott állapotban kerül vissza az eredeti tulajdonosok kezébe. *Vlagyimir Putyin* akkori államelnök már 2008 elején 435 ezer svájci frankot adományozott az újjáépítés céljára.

Bukarest, Románia. A Román Ortodox Egyház Szent Szinódusa erélyesen megtiltotta híveinek és papjainak, hogy bármely más egyház szertartásán úrvacsorai közösségbe lépjenek. Sem római katolikus, sem más keresztény felekezet ilyen szertartása nem felel meg a román egyház előírásainak és teológiájának. Külön figyelmeztetést kaptak azok a papok, akik más felekezetű lelkipásztorokkal együtt szolgálnának ilyen szertartáson.

Kazán, Tatár Autonóm Köztársaság. Az ország lakossága hatvan százalékban muszlim hitű, és csak félezerre tehető a keresztények – főleg római katolikusok – száma. A fővárosban most építettek nekik templomot, amelyet sok külföldi részvételével szenteltek föl. Az építkezéshez a köztársaság kormánya anyagilag is hozzájárult.

Moszkva, Oroszország. Az oroszországi Központi Statisztikai Hivatal jelentése aggasztó adatokat közölt az öngyilkosságok ugrásszerű emelkedéséről. Míg a világon átlagban százezer ember közül tizennégy, addig Oroszországban ennek több mint a kétszerese, huszonkilenc lesz öngyilkos. 2007-ben 41 329 személy vetett véget önkezével az életének. Az öngyilkosságok számát tekintve az oroszokat sajnálatos módon a baltiak, az ukránok, a fehéroroszok, a finnek, a magyarok és a szlovénok követik.

Havanna, Kuba. Az ország történetében először avattak szentet. *José Ollalo Valdés* az Irgalmas Testvérek közösségének megalapítójaként egyformán segítette és ápolta a 19. századi kubai forradalom és a forradalmat legyőző spanyol hadsereg sebesültjeit. Valdés 1820-ban Havannában született.

Caracas, Venezuela. A venéz római katolikus egyház püspöki kara *Chavez* államelnököt megválasztásakor támogatásáról biztosította. Most éles hangú nyilatkozatban ellene fordult az országban eluralkodott állapotok miatt. Főleg a biztonság teljes fellazulása és Venezuela „elkubanizálódása" miatt kapott éles bírálatot az államfő.

Berlin, Németország. A német főváros hárommillió-négyszázezer lakosának vallási megoszlása a legújabb felmérések szerint a következő: 19,9% evangélikus, 9,5% római katolikus, 6,3% muszlim, 1,0% ortodox, 0,8% zsidó, 0,7% szabadegyházi, 0,2% buddhista. Számokban ez 675 ezer evangélikust, 322 ezer római katolikust és 216 ezer muszlimot jelent.

Würzburg, Németország. A Kálvin-év alkalmából a bajorországi református egyház speciális Kálvin bort hoz ki a piacra. A bort Sommerach faluban készítették, 2007-es évjáratú rizling. Egy latin közmondás: „In vino veritas" („borban az igazság") megváltoztatásával így akarják propagálni: „In Calvino veritas"...

Berlin, Németország. A város baloldali vezetése eltörölte a helyi iskolákban a hitoktatást mint rendes tantárgyat. Helyette „etika" néven vezettek be egy másikat. Ez ellen most hatalmas mozgalom indult *Pro Reli* névvel. A német alkotmány szerint 170 ezer támogató aláírás szükséges ahhoz, hogy népszavazással döntsenek egy kérdésben. A tiltakozás szervezői január közepére már több mint 340 ezer érvényes aláírást gyűjtöttek. A szenátus még nem nyilatkozott, hogy mikor akarják megszavaztatni a város lakosságát.

Genf, Svájc. A FAO (az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete) statisztikája szerint a Kongói Demokratikus Köztársaságban 43 millió alultáplált ember él, azaz a lakosság 76 százaléka. Ezt követi Eritrea 68, Burundi 63, Haiti 58, Sierra Leone 47, Etiópia 46 százalékkal. Ez összesen csaknem százmillió főt tesz ki!

Shijaiya, Gázai övezet. A Németországi Evangélikus Egyház Fejlesztési Szolgálata évek óta tart fenn egy anya-gyermek klinikát, amelyben a palesztin rászorultakon segítenek. Az izraeli hadsereg bombái a földdel tették egyenlővé az épületet, azzal az indokkal, hogy a klinika fölötti emeleten terrorista lakott.

Berlin, Németország. Az evangélikus belügyminiszter fáradozásának köszönhetően tízezer iraki menekültet fogad be Németország. Többségük Irakból elűzött keresztény, akik Szíriába és Jordániába menekültek a muszlimok üldözése elől.

Hannover, Németország. *Margot Kässmann* evangélikus püspök asszony tiltakozott az ellen, hogy használaton kívüli evangélikus templomokat szórakozóhely vagy mulató céljára adjanak el. Inkább álljon ott mint rom – mert a rokmok sokszor jobban „prédikálnak", mint egy rossz prédikáció. Ha pedig mégis el kell adni, akkor inkább szegénygondozó központ, könyvtár legyen benne. Keresztény templomból lehet zsinagóga, de semmi esetre sem mecset.

Genf, Svájc. A Lutheránus Világszövetség felszólította *Barack Obamát,* az új amerikai elnököt, hogy kormányzása alatt fokozottan legyen tekintettel az igazságosságra és az emberi jogok tiszteletben tartására. A választási kampányban tett sok ígérete után most megfelelő tetteket várnak el tőle.

Aachen, Németország. A *Károly* császárról elnevezett díjat azok részére alapították, akik Európa egységéért és megbékéléséért munkálkodnak. Idén a díjat *Andrea Riccardi* olasz történésznek ítélték oda, aki az ökumenikus Szent Egyed (Sant'Egidio) mozgalom megalapítója. A mozgalomnak ötvenezer tagja él és dolgozik hetven országban.

Hamburg, Németország. A város kikötőnegyedében Hafen-City néven új városrészt építenek ki. Decemberben felavatták az új negyed első, ökumenikus kápolnáját, amelynek építéséhez tizenhét egyház, gyülekezet, közösség járult hozzá. Az ötven férőhelyes kápolna mellé most spirituális központot is terveznek.

Odessza, Ukrajna. Két városban is szobrot állítottak az elhunyt *II. János Pál* pápának. Odesszában a római katolikus katedrálisban leplezték le a néhai népszerű lengyel pápa szobrát.

Washington, USA. Az Orthodox Church in America elmozdította hivatalából *German* metropolitát, aki sokáig ellenezte az egyház pénzügyeinek hivatalos felülvizsgálatát. Most kiderült, hogy ötmillió dollár hiányzik; ezért tisztviselői mellett őt tették felelőssé.

Vatikánváros. A szokásos újévi fogadáson 177 állam diplomatáját fogadta a pápa, aki nemcsak a közel-keleti viszály rendezését sürgette, hanem az egyre több országban folyó kereszténygyűldözést is felpanaszolta.

Berlin, Németország. *Horst Köhler* államelnök egyik fogadásán panaszt emelt amiatt, hogy a világ alig törődik Afrikával. A szenvedő kontinensen csak 2008 második felében több mint 250 ezer embert űztek el otthonából, és ezreket öltek meg.

Bahrein. *Hamad bin Isa Al-Khalifa* király a pápa kívánságának eleget téve telket ad egy római katolikus templom felépítéséhez. A királyság 720 ezer lakója közül 38 ezer keresztény.

Jerikó, Izrael. A Jeruzsálem és Jerikó közötti út mentén, ahol eddig egy teve és egy beduin sátor emlékműve állt, régészek bizánci bazilika alapjaira bukkantak. Itt akarják most felépíteni „az irgalmas samaritánus fogadóját", mert állítólag itt játszódott le a Jézus által elmondott példázat. A felépítendő fogadót természetesen turisztikai szenzációnak szánják.

Összeállította: G. I.

„Otthon – idegenben"

Meghívó az Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencia 50., nagyheti találkozójára • 2009. április 4–11., Burbach-Holzhausen, Németország

A 2009. évi jubileumi konferencián „Otthon – idegenben" címmel olyan témával foglalkozunk, amely az EMEIK ötvenéves története alatt végig meghatározó volt. Idegenbe szakadt fiatalok igyekeztek a konferencia által az otthon egy darabját megteremteni, amely a magyarságtudat és a keresztény hit szempontjából sok külföldön élő hazánkfiának azóta is erőforrást jelent.

A konferencián arra keresünk választ, hogy mint keresztények és magyarok hogyan érezhetjük magunkat idegenben otthon, és hogyan viselhetjük el otthon az idegenséget. A négyrészes bibliatanulmányban *Virág Sándor* sárospataki református lelkipásztor az idegenbe került József történetét eleveníti fel, és aktualizálja üzenetét számunkra. *Ittzés János,* a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke a témát ránk mint keresztényekre és magyarokra vonatkoztatja. *Gémes István* nyugalmazott stuttgarti evangélikus lelkész az emigráns életről, *Badin Ádám* rozsnyói előadóművész pedig a magyar kisebbségi sorsról tesz vallomást.

Az előadások témáit délután kiscsoportokban beszéljük meg. A konferencián *Gárdonyi Zsolt* orgonaművész hangversenyt ad. Badin Ádám bábszínházzal szolgál a résztvevőknek. Virágvasárnap és nagypénteken istentiszteletet tartunk. Este kulturális és szórakoztató programok lesznek. Jut idő kötetlen együttlétre, sportra, játékra is. Gyermekfoglalkozásról szintén gondoskodunk.

Szeretettel hívjuk a konferencia eddigi résztvevőit és minden új érdeklődőt, fiatalokat, családokat és örökifjakat ötvenedik találkozónkra. A konferenciát a nagyhéten, 2009. április 4–11. között tartjuk Holzhausenben, Köln és Frankfurt között, erdős, hegyes vidéken, egy minden igényt kielégítő keresztyén konferenciahelyen.

Érdeklődni és jelentkezni az alábbi címen lehet: *Jaskó Irén,* tel.: +44 1923 240 796; drótposta: emeik@yahoo.co.uk.

A konferencia honlapja, melyen a részletes meghívó is található: *http://church.lutheran.hu/emeik.*

Meghívó EPMSZ-találkozóra

Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem (Bázel) negyvenéves fennállását ünnepli. A 2009. április 27. és május 2. között az ausztriai St. Georgen am Längsee (Karintia) festői konferencia-központjában tartandó találkozón *Az alapítók öröksége: egy független magyar szellemi műhely* címmel előadások, kerekasztal-beszélgetések, munkacsoportok emlékeznek a szabadegyetem alapítóira és négy évtizedes működését meghatározó személyiségeire.

Arra a kérdésre, hogy *mi a jövője* ennek a független szellemi műhelynek, kerekasztal próbál válaszolni *Balog Zoltán* református lelkész, *Deák Ernő* történész, a *Bécsi Napló* főszerkesztője, *Masát András* nyelvészprofesszor és *Puskás-Vajda Zsuzsa* antropológus részvételével, *Nagy Ildikó* pozsonyi újságíró vezetésével.

A szabadegyetem az ökumené szolgálatában témát *Balla Bálint* (evangélikus) szociológus, *Boór János* (római katolikus) filozófus, *Szent-Iványi Ilona* unitárius, *Varga Pál* és *Kuti József* református lelkészek vitatják meg. Reggeli áhítatok, hangversenyek, irodalmi és filmest, kirándulás és ökumenikus istentisztelet egészítik ki az ötnapos, gazdag programot.

Érdeklődés, jelentkezés *(március 6-ig): Deák Péter,* Bellerivestr. 59, 8008 Zürich; tel.: 044-383-85-37, e-mail: peter.deak@zh.ref.ch.

ÚTITÁRS

Magyar evangéliumi lap
Megjelenik hatszor egy évben
Kiadja a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek)
1088 Budapest, Puskin utca 12. (telefon: +36 1/338-2302)

Maek Magyar Evangélikus Konferencia

Felelős kiadó: Prőhle Gergely elnök
Felelős szerkesztő: Szűcs Petra
(telefon: +36 20/824-8854, e-mail: szucspetra@freemail.hu)
Megrendelés, információ: Zászkaliczky Pál (e-mail: maek@lutheran.hu)

A lap ingyenes, a nyomda- és postaköltségre adományokat kérünk és elfogadunk.
Bankszámla: Magyar Evangélikus Konferencia, Budapest, Raiffeisen Bank
Bankszámlaszám (belföldről): 12010886-00146767-00100002
(külföldről) IBAN: HU 43 1201 0886 0014 6767 0010 0002
SWIFT: UBRTHUHB